

B”H

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 19 | Vasechanan | Sicha 3

(1) פרשתינו ו', י"ח

וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְמַעַן יֵיטֵב לְךָ וּבָאתָ וַיִּרְשֶׁתָּ אֶת-הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר-נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם:

And you shall do what is proper and good in the eyes of the Lord, in order that it may be well with you, and that you may come and possess the good land which the Lord swore to your forefathers,

(2) רמב"ם הלכות שכנים פרק י"ב, הלכה ה'

ולא עוד אלא המוכר קרקע שלו לאחר יש לחברו שהוא בצד המצר שלו לתן דמים ללוקח ולסלק אותו וזה הלוקח הרחוק כאלו הוא שליח של בן המצר. בין שמכר הוא בין שמכר שלווחו בין שמכרו בית דין יש בו דין בן המצר. אפלו היה הלוקח תלמיד חכם ושכן וקרוב למוכר וכן המצר עם הארץ רחוק בן המצר קודם ומסלק את הלוקח. ודבר זה משום שנאמר (דברים ו יח) "ועשית הישר והטוב" אמרו חכמים הואיל והמכר אחד הוא טוב וישר הוא שיקנה מקום זה בן המצר יותר מן הרחוק. היו בני המצר רבים כלם זוכים בזו השדה הנמכרת והיא ביניהם לפי מנינם ונותנין מן הדמים ללוקח. והוא שבאו כלם בפעם אחת. אבל אם קדם אחד מהן וסלק את הלוקח זכה בה לבדו הואיל והוא בן המצר. וכן אם באו מקצתן ומקצתן במדינה אחרת מסלקין אותו אלו העומדים כאן בלבד והיא להן. וכן המוכר לאחד מבני המצר או לאחד מן השתפין שלו במשא ומתן אף על פי שאינו שתפו בקרקע זכה בה. ואין שאר השתפין או שאר בני המצר נוטלין עמו:

This is not the limit of this principle. Even when a person sells property which he owns to another person, his colleague, the owner of the property neighboring his, has the right to pay the purchase price to the buyer and remove him from his purchase. The purchaser who comes from afar is considered as the agent of the neighbor.

This applies whether the original owner's agent conducted the sale, or whether the property was sold by the court, the privilege of a neighbor is granted. Even if the purchaser was a Torah scholar, a non-immediate neighbor, and a relative of the seller, while the neighbor was an unlearned learned person with no family connections to the seller, the neighbor receives priority and may remove the purchaser.

This practice stems from the charge Deuteronomy 6:18: "And you shall do what is just and good. " Our Sages said: "Since the sale is fundamentally the same, it is 'just and good,' that the property should be acquired by the neighbor, instead of the person living further away."

If there are many neighbors, all have a right to acquire the property which was sold. It is divided among them equally, according to their number, and they all must reimburse the buyer for the purchase price.

This applies provided they all come at the same time. If, however, one comes and purchases the property from the buyer, he alone acquires it, for he is a neighbor. Similarly, if some of the neighbors comes and purchase it and others are in a distant country, those who are present are entitled to purchase it and it becomes theirs.

Similarly, if a person sells a property to one neighbor or one of his business partners, even if he is not a partner in the ownership of landed property, that person acquires it. The other partners or neighbors do not have the right to acquire it together with him.

(3) בבא מציעא ק"ח א'-ב'

זבן מעכו"ם וזבין לעכו"ם לית בה משום דינא דבר מצרא

If a buyer bought a field from a gentile or a seller sold a field to a gentile, this purchase or sale is not subject to the *halakha* of one whose field borders the field of his neighbor.

זבין לעכו"ם עכו"ם ודאי לאו בר ועשית הישר והטוב הוא

If a seller sold a field to a gentile, the gentile is certainly not bound by the command of: "And you shall do that which is right and good in the eyes of the Lord" (Deuteronomy 6:18). The gentile is therefore under no obligation to refrain from purchasing this land.

ב

(4) נימוקי יוסף בבא מציעא ק"ח, ב'

והלכתא צריך למקנא מיניה. משום דחשבינן ליה לבר מיצרא כאילו יש לו קצת קנין בגופו של קרקע

ד

(5) רש"י בבא מציעא ק"ח, א'

והלכתא צריך למקנא מיניה. משום דחשבינן ליה לבר מיצרא כאילו יש לו קצת קנין בגופו של קרקע

"And you shall do what is fair and good" - In this matter you (the would-be purchaser) loses nothing (for you can find other lots to purchase), so you should not trouble the owner of the adjoining property who might otherwise end up with many partial lots.

(6) רמב"ם הלכות שכנים פרק י"ב, הלכה ז'

המוכר לעכו"ם משמתין אותו עד שיקבל עליו כל אנס שיבוא מן העכו"ם עד שינהג העכו"ם עם בן המצר שלו בדיני ישראל בכל. ואם אנסו שלא כדין ישראל משלם המוכר:

When a person sells property to a gentile, the seller is placed under a ban of ostracism until he accepts responsibility for any loss that the gentile might cause his neighbors and the gentile agrees to conduct himself in relation to his neighbors according to Jewish law in all matters. If the gentile compels a neighbor to accept a loss for which he would not be responsible according to Jewish law, the seller is compelled to make restitution.

I

(7) ביצה ל', א'

והני מילי בדרבנן, אבל בדאורייתא — לא. ולא היא, לא שנא בדאורייתא ולא שנא בדרבנן, לא אמרינן להו ולא מידי, דהא תוספת יום הפורים דאורייתא הוא, ואכלי ושתו עד שחשכה, ולא אמרינן להו ולא מידי.

The Gemara comments: There were those who understood that this principle applies only to rabbinic prohibitions but not to Torah prohibitions, with regard to which the transgressors must be reprimanded. However, this is not so; it is no different whether the prohibition is by Torah law or whether it is by rabbinic law, we do not say anything to them. For example, on the eve of Yom Kippur, there is an obligation that one begin the fast while it is still day, before sunset, as the extension of Yom Kippur. During this time, one must observe all the *halakhot*. This mitzva of extending Yom Kippur is by Torah law, and yet people eat and drink until darkness falls but we do not say anything to them, as we know they will pay no attention.

II

(8) שולחן ערוך אדמו"ר הזקן סימן תע"ב סעיף ב'

ומכל מקום, לא ימהר להתחיל הקדוש קדם שיהיה ודאי חשכה. אף על פי שבשאר ימים טובים יכול האדם להוסיף מחל על הקדש לקדש ולאכל מבעוד יום, מכל מקום בפסח אינו יכול לעשות כן, לפי שאכילת מצה הקשה לאכילת פסח, שנאמר "על מצות ומררים יאכלהו", ובפסח נאמר: "ואכלו את הבשר בלילה הזה", בלילה ממש, וכיון שאכילת מצה שהיא מן התורה אינו אלא בלילה, לכן גם כל הארבע כוסות שתקנו חכמים אינו אלא בלילה, בזמן הראוי לאכילת מצה, שכל מה שתקנו חכמים כעין של תורה תקנו, וכוס של קדוש הוא אחד מן הארבע כוסות, לפיכך צריך בלילה ממש, ולא במה שהוסיף מחל על הקדש:

Nevertheless, one should not hasten to recite Kiddush before it is definitely nightfall. Even though on other festivals a person may add [time] from the mundane to the holy and recite Kiddush and eat while it is still day [on the day preceding the festival], nevertheless, one may not do so on Pesach. [The rationale is that Scripture] links eating matzah to partaking of the Pesach sacrifice, as it is written: "You shall eat [the Pesach sacrifice] together with matzah and bitter herbs," and with regard to the Pesach sacrifice, it is written: "They shall eat the meat on this night," [implying that the Pesach sacrifice must be eaten] specifically at night.

Since the Scriptural requirement to eat matzah [applies] only after nightfall, therefore, all the four cups [of wine] that our Sages ordained may similarly [be drunk] only at night, during the time when it is fit to partake of matzah, for all [the practices] established by our Sages were ordained in a manner resembling Scriptural practices. [Since] the cup [of wine over which] Kiddush [is recited] is one of the four cups [of wine to be drunk at the Seder], therefore, it must [be drunk] when it is actually night and not during [the time] added from the mundane to the holy.

ח

9 סיום מסכת סוכה

הַנִּכְנָסִין חוֹלְקִין בְּצֶפוֹן, וְהַיוֹצְאִין בְּדָרוֹם. בִּילְגָה לְעוֹלָם חוֹלְקֵת בְּדָרוֹם, וְטַבְעֵתָה קְבוּעָה, וְחִלּוּנָה סְתוּמָה.

The standard procedure was that the members of the incoming watch divide the shewbread in the north section of the courtyard, and the outgoing watch in the south. However, there was one exception: The watch of Bilga, due to a penalty imposed upon it, always divides the shewbread to its members in the south, even when it is the incoming watch. And its ring used to facilitate slaughter of the animals was fixed in place, rendering it useless, and its niche among the niches in the wall of the Chamber of Knives, where the priests would store their knives and other vessels, was sealed

בִּילְגָה לְעוֹלָם חוֹלְקֵת בְּדָרוֹם. תָּנוּ רַבָּנָן: מַעֲשֵׂה בְמַרְיָם בַּת בִּילְגָה שֶׁהִמִּירָה דָתָהּ, וְהִלְכָה וְנִשְׂאֵת לְסַרְדֵּיּוֹט אֶחָד מִמְלַכֵי יוֹנִים. קָשְׁנָנְסוּ יוֹנִים לְהִיכֹל, הִיָּתָה מִבְּעֻטָּת בְּסִנְדְּלָה עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ, וְאָמְרָה: לֹקוּס לֹקוּס! עַד מָתִי אַתָּה מְכַלָּה מִמוֹנֵי שָׁל יִשְׂרָאֵל וְאִי אַתָּה עוֹמֵד עֲלֵיהֶם בְּשַׁעַת הַדָּחֵק! וְכִשְׁשָׁמְעוּ הַחֲכָמִים בְּדַבָּר, קָבְעוּ אֶת טַבְעֵתָה וְסָתְמוּ אֶת חִלּוּנָהּ.

We learned in the mishna that Bilga always divides the shewbread in the south, even when it is the incoming watch. The Gemara elaborates: The Sages taught in a *baraita*: There was an incident involving Miriam, the daughter of a member of the Bilga watch, who apostatized and went and married a soldier [*sardeyot*] serving in the army of the Greek kings. When the Greeks entered the Sanctuary, she entered with them and was kicking with her sandal on the altar and said: Wolf, wolf [*lokos*], until when will you consume the property of the Jewish people, and yet you do not stand with them when they face exigent circumstances? And after the victory of the Hasmoneans over the Greeks, when the Sages heard about this matter and how she denigrated the altar, they fixed the ring of the Bilga watch in place, rendering it nonfunctional, and sealed its niche.

וַיֵּשׁ אֹמְרִים: מִשְׁמַרְתּוֹ שׁוּהָה לָבֵא, וְנִכְנָס יִשְׁכַּב אַחֲרָיו עִמּוֹ וְשִׁימַשׁ תַּחְתּוֹ. אִף עַל פִּי שְׂשֻׁכֵינִי הֲרָשָׁעִים לֹא נִשְׁתַּכְּרוּ, שְׂכִינֵי בִילְגָה — נִשְׁתַּכְּרוּ, שֶׁבִילְגָה לְעוֹלָם חוֹלְקֵת בְּדָרוֹם, וְיִשְׁכַּב אַחֲרָיו בְּצֶפוֹן.

And some say that the watch was penalized for a different reason. It happened once that some members of the Bilga watch tarried in arriving at the Temple. The members of the

previous watch, the watch of Yeshevav, his brother, entered together with the members of the Bilga watch who had arrived, and served in the place of the absent members of his brother's watch. The Gemara notes: Although neighbors of the wicked do not typically profit, according to the principle: Woe unto the wicked, woe unto his neighbor, Bilga's neighbors profited, as Bilga always divides the shewbread in the south, even when the watch is incoming, and his brother Yeshevav always divides in the north, even when the watch is outgoing.

בְּשִׁלְמָא לְמָאן דְּאָמַר מְשֻׁמְרָתוֹ שׁוּקָה לְבָא, הֵיִינוּ דְקִנְסִין לְכוּלָּהּ מְשֻׁמְרָה. אֶלָּא לְמָאן דְּאָמַר מְרִים בֵּת בִּילְגָה שְׁהַמִּירָה דְתָה, מִשׁוּם בְּרִיתָהּ קִנְסִין לִיהָ לְדִידֵיהָ? אָמַר אַבְי: אֵין, כְּדָאמְרֵי אִינְשֵׁי: שׁוּתָא דִּיבּוּקָא בְּשׁוּקָא, אִו דְּאָבוּהּ אִו דְּאִימִיהּ.

The Gemara clarifies: Granted, according to the one who said that Bilga was penalized because members of his watch tarried in arriving at the Temple; that is why the entire watch is penalized. However, according to the one who said it is due to Miriam, daughter of Bilga, who apostatized, do we penalize the entire watch of Bilga because of his daughter? Abaye said: Yes, as people say, the speech of a child in the marketplace is learned either from that of his father or from that of his mother. Miriam would never have said such things had she not heard talk of that kind in her parents' home.

וּמִשׁוּם אָבוּהּ וְאִימִיהּ קִנְסִין לְכוּלָּהּ מְשֻׁמְרָה? אָמַר אַבְי: אִו לְרָשָׁע אִו לְשֹׁכֵינוּ, טוֹב לְצַדִּיק טוֹב לְשֹׁכֵינוּ [שְׁנַאָמַר: "אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב כִּי פְרִי מֵעֲלֵיהֶם יֵאָכְלוּ"].

The Gemara asks: And due to Miriam's father and mother, do we penalize an entire watch? Abaye said: Woe unto the wicked, woe unto his neighbor. To conclude the tractate on a positive note, the Gemara says: Good for the righteous, good for his neighbor, as it is stated: "Say you of the righteous that it shall be good for him, for they shall eat the fruit of their doings" (Isaiah 3:10); the neighbors of a righteous man who witness and acknowledge the good that befalls him will benefit from their proximity to him.

10 רש"י

הנכנסין חולקין ביניהם בצפון - את המגיע לחלקן כדאמרינן בגמרא כדי שיראו הנכנסין שהצפון עיקר שהרי קבעו הכתוב לשחיטת קדשי קדשים:

וטבעתה קבועה - כ"ד טבעות היו בעזרה במקום בית המטבחים כנגד עשרים וארבע משמרות והיו נתונות באבני רצפה והטבעת פתוחה מצד אחד והופכה למעלה ומכניס צואר הבהמה לתוכה וחוזר והופך פתחה לתוך הרצפה וטבעת של בילגה קבועה ואינה נהפכת כדי שתשתמש בשל אחרים וגנאי הוא לה:

וחלונה סתומה - חלונות היו בבית החליפות בעובי כותלי התאים שבצפון של היכל ששם גונזין את סכיניהן כדתן במסכת מדות (פ"ד משנה ז) וסתמו חלונה של בילגה:

מכאן אמרו אוי לרשע אוי לשכיניו וממילא טוב לצדיק טוב לשכיניו דמדה טובה מרובה:

11 רמב"ם בפירוש המשניות

והיו במקדש ארבע ועשרים טבעות טבעת לכל משמר היו תולין בהם הבהמות ומפשיטין אותם והיו כולם קבועות בכתלים וכשהיתה נכנסה משמרה היתה תולה אותה טבעת לרמוז שהעבודה שלה וכמו כן היו שם עשרים וארבע חלונות ושם בגדי כהונה חלון לכל משמרה ומשמרה

יו"ד

12 רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א' בתחלתו / הלכה כ"ב

כל הפסולין לעבודה מתרין לשחט קדשים לכתחלה ואפלו קדשי קדשים. חוץ מן הטמא שאינו שוחט לכתחלה. ואף על פי שהוא חוץ לעזרה ופשוט ידיו ושחט בעזרה גזרה שמה יגע בבשר:

All persons disqualified from performing sacrificial service¹ may slaughter sacrificial animals, even sacrifices of the most sacred order, as an initial preference, with the exception of a person who is ritually impure, who may not slaughter as an initial preference. Even though he stands outside the Temple Courtyard and inserts his hands and slaughters in the Courtyard, [he was restricted]. This a decree, lest he touch the [sacrificial] meat

...

קבלת הדם והולכתו למזבח וזריקתו וכן הולכת איברים לכבש כל אחת מאלו אינה כשרה אלא בכהן הכשר לעבודה כמו שבארנו בקמיצת המנחה ובמליקת העוף:

Receiving the blood [of a sacrificial animal], bringing it to the altar, casting it on the altar and bringing the limbs [of a sacrificial animal] to the ramp, are all tasks that are only acceptable if performed by a priest who is fit to perform service, as we explained with regard to taking the handful of flour from a meal offering or snipping of the head of a fowl.

13 רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ה' הלכה י"ג

ורחב העזרה מן הצפון לדרום מאה ושלשים וחמש וזהו חשבון. מכתל צפוני עד בית המטבחים שמונה אמות. בית המטבחים י"ב אמות ומחצה. ושם תולין ומפשיטין את הקדשים בצדו:

The Courtyard was 135 cubits wide, from north to south. The measurement can be broken down as follows:

Eight cubits from the northern wall until the butchering area.

Twelve and one half cubits, the width of the butchering area. There, they would suspend the sacrificed animals [on posts] and remove their hides

14 רמב"ם הלכות דיעות ריש פרק ו'

דרך בריתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר רעיו וחבריו ונוהג כמנהג אנשי מדינתו. לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל החכמים תמיד כדי שילמד ממעשיהם. ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחשך כדי שלא ילמד ממעשיהם.

It is natural for a man's character and actions to be influenced by his friends and associates and for him to follow the local norms of behavior. Therefore, he should associate with the righteous and be constantly in the company of the wise, so as to learn from their deeds.

Conversely, he should keep away from the wicked who walk in darkness, so as not to learn from their deeds.

יב

(15) סנהדרין מ"ג, ב'

היה רחוק מבית הסקילה כעשר אמות אומרים לו התודה שכן דרך כל המומתין מתודין שכל המתודה יש לו חלק לעוה"ב שכן מצינו בען שאמר לו יהושע (יהושע ז, יט) בני שים נא כבוד [לה'] אלהי ישראל ותן לו תודה (יהושע ז, כ) ויען עכן את יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי וכזאת וכזאת וגו' ומנין שכיפר לו וידויו שנאמר (יהושע ז, כה) ויאמר יהושע מה עכרתנו יעכרך ה' ביום הזה ביום הזה אתה עכור ואי אתה עכור לעולם הבא

When the condemned man is at a distance of about ten cubits from the place of stoning, they say to him: Confess your transgressions, as the way of all who are being executed is to confess. As whoever confesses and regrets his transgressions has a portion in the World-to-Come. For so we find with regard to Achan, that Joshua said to him: "My son, please give glory to the Lord, God of Israel, and make confession to Him" (Joshua 7:19). And the next verse states: "And Achan answered Joshua, and said: Indeed I have sinned against the Lord, God of Israel, and like this and like that have I done." And from where is it derived that Achan's confession achieved atonement for him? It is derived from here, as it is stated: "And Joshua said: Why have you brought trouble on us? The Lord shall trouble you this day" (Joshua 7:25). Joshua said to Achan as follows: On this day of your judgment you are troubled, but you will not be troubled in the World-to-Come.

י"ד

(16) זהר חלק ב', ע"ח, ב'

וְכָל־רָצָא חָדָא. יַעֲקֹב נָטִיל בְּרָצָא דִּילֵיהּ, תַּרְיִן יֶרְחִין נִיס"ן וְאִי"ר, וְאַתְּקָלִיל אִיהוּ בְּרָצָא דְסִינּוֹ, דְּאִיהוּ תְּאוּמִים. עֲשׂוֹ, נָטִיל בְּרָצָא דִּילֵיהּ, תַּרְיִן יֶרְחִין תַּמּוּ"ז א"ב, וְאִיהוּ לֹא אֲשַׁתַּכַּח, וְאַתְּאֲבִיד, דְּהָא אֱלוֹ"ל לֹא דִּילֵיהּ הוּא, וְאַפִּילוּ א"ב, ט' יום אינון דִּילֵיהּ, וְלֹא יַתִּיר,

(17) תענית כ"ט, ב'

אמר רב פפא: הלכך בר ישראל דאית ליה דינא בהדי נכרי, לישתמיט מיניה באב — דריע מזליה, ולימצי נפשיה באדר — דבריא מזליה.

Rav Pappa said: Therefore, in the case of a Jew who has litigation with a gentile, let him avoid him in the month of Av, when the Jews' fortune is bad, and he should make himself available in Adar, when his fortune is good.

(18) איכה רבתי ספ"א

חטאו בכפלים, דכתיב (איכה א, ח): חטא חטאה ירושלים. ולקו בכפלים, דכתיב (ישעיה מ, ב): כי לקחה מיד ה' כפלים בכל חטאתיה. ומתנחמים בכפלים, דכתיב (ישעיה מ, א): נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם.

They sinned doubly, as it is written: "Jerusalem has committed a sin [het hata]" (Lamentations 1:8).²¹⁷ They were punished doubly, as it is written: "For it has received from the hand of the Lord double for all its sins" (Isaiah 40:2). They are comforted doubly, as it is written: "Comfort, comfort [naḥamu naḥamu] My people" (Isaiah 40:1).

(19) ישעיה מ', א/נ"א, י"ב

נְחַמוּ נְחַמוּ עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹהִים:

"Console, console My people," says your God.

אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם מִי־אֶת וּתְרַאֲי מֵאֲנוּשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן:

I, yea I am He Who consoles you; who are you that you fear man who will die and the son of man, who shall be made [as] grass?

(20) אורח חיים ריש סימן תקפ"א

נוהגים לקום באשמור' לומר סליחו' ותחנונים מראש חדש אלול ואילך עד יום הכפורים

We have the custom to get up at the break of dawn to recite Selichot and tachanunim from Rosh Chodesh Elul until Yom Kippur.

(21) ראש השנה ט"ז, ב'

צְדִיקִים גְּמוּרִין — נִכְתָּבִין וְנִחְתָּמִין לְאֵלֶתֶר לְחַיִּים,

;Wholly righteous people are immediately written and sealed for life

***